

A ZALA MEGYEI ÚJSÁGOK DIGITALIZÁLÁSA A DEÁK FERENC MEGYEI ÉS VÁROSI KÖNYVTÁRBAN

Szakmai beszámoló

Pályázati azonosító: 204122/00546

A Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár kiemelt feladatként kezeli a tartalomszolgáltatást, helyismereti gyűjteményének pótolhatatlan értékei többek között a helyi lapok bekötött lapszámait. Ezek gyűjtése, feltárása és digitálisan is hozzáférhetővé tétele könyvtárunk mindennapjainak fontos feladatai.

A mai Zalai Hírlap megjelenése előtti megyei sajtótermékek kutatott, érdeklődésre számot tartó újságok, amelyeknek állagmegóvása a többszöri kézhez vétel miatt veszélyeztetetté vált - olyan ritka helyismereti dokumentumok, amelyeket a kutatók széles rétege számára szükséges elérhetővé tenni a lehető legkorszerűbb módon, mert számos, máshol fel nem lelhető információt tartalmaznak. A digitális eléréssel olyan információforrást hozunk létre, amely hatékonyan támogatja a használók tájékozódási, oktatási illetve kulturális igényeit. Nem elhanyagolható szempont az állományvédelem kérdése: miután a régi újságállományt folyamatosan restauráljuk, fontos, hogy a már savtalanított, javított és újrakötött példányokat megóvjuk. Amennyiben az újság kutatható digitális felületen, úgy a fizikai példányokat nem kell kézbe adni, így növelhető a könnyen sérülő dokumentumok élettartama.

A digitalizálással növelni tudtuk a helyi események iránti érdeklődést, a digitalizált állomány hozzájárult a kutatása megkönnyítéséhez. A digitalizálás lehetővé teszi a könyvtár számára a távhasználatok számának növekedését.

A pályázati forrásból digitalizált lapok: Zalamegyei Ujság 1920,1925,1930, 1931-1944, a Zalai Összetartás 1944-1945, a Magyar Paizs 1915 – 1917, a Zalai Magyar Élet 1940 – 1943, Zala 1948,1950-1953.

A képfeldolgozás módszere, paraméterei

A digitalizálási munkát az Arcanum Adatbázis Kft-vel közösen végeztük el, melynek eredményeként a Hungaricana Adatbázisban elérhető váltak a Zala megyei lapok 1882-1953-ig.

A feldolgozás módja az ún. kétrétegű technológia. Kétrétegű PDF fájlok készültek tartalomjegyzékkel. A szkennelés 300 dpi felbontásban, 24 bit színmélységgel, 80%-os tömörítéssel történt meg. Ezt követően az automatikus szövegfelismerést biztosító OCR technológiával készültek el a digitális szövegek az Abby Fine Reader 12 program segítségével. A kétrétegű PDF fájl felső rétege a szkennelt kép, az alsó rétegben pedig a kereshető szöveg található. A PDF fájlokban lapszámonként könyvjelző került elhelyezésre.

Az Arcanum Adatbázis Kft a digitális állományt, mind az oldalképeket, mind pedig a publikálásra szánt PDF fájlokat egy megfelelő kapacitású adathordozóra felmásolta és Könyvtárunk részére átadta.

A pályázatból megvalósuló digitalizálás és az adatbázis programozás összesen 30.000 oldalt tartalmaz. Az újságok egy részét lapra szerelten, egy részét kötve tudtuk az Arcanum Adatbázis Kft. rendelkezésére bocsátani.

A digitalizálás folyamata, időbeli ütemezése, technikai feltételei

A pályázatban tervezett megvalósítási időszak: 2017.01.01. – 2017.12.31.

Az időbeli ütemezést az alábbi táblázat tartalmazza:

Kezdő dátum	Befejező dátum	Tevékenység
2017.01.02.	2017.01.31.	A Zala megyei újságok összegyűjtése, előkészítése az digitalizálásra, az oldal-számok áttekintése.
2017.02.01.	2017.05.10.	Módosítási kérelem benyújtása az NKA Közgyűteményi Kollégiumához. A digitalizálás előkészítése: a gyűrődések kisimítása, szakadások javítása, a lapra szedett anyagok sorba rendezése.
2017.05.11.	2017.05.31.	A szerződés előkészítése és megkötése a digitalizálási munkára. A biztonságos szállításhoz a csomagolás elvégzése. A dokumentumok Budapestre szállítása.
2017.06.01.	2017.06.15.	A digitalizálás elvégzése, ennek során folyamatos kapcsolattartás az Arcanum Adatbázis Kft. munkatársaival.
2017.06.16.	2017.06.20.	A digitalizált állomány feltöltése a Hungaricana Közgyűteményi Portálra és a könyvtár honlapjára. Az újságokról rövid leírás készítése és elhelyezése mindkét felületen.
2017.06.21.	2017.12.31.	A digitalizált lapok visszaszállítása a

		<p>könyvtárba. A digitalizált tartalom népszerűsítése a munkatársak és a felhasználók körében. A Múzeumok éjszakája program keretében és a Zalai Közgyűjteményi napokon adatbázist bemutató előadások megtartása. Cikk megjelentetése a Zalai Könyvtári Levelező 2017. 1-es számában.</p>
--	--	---

A Zala megyei lapok digitalizált példányai teljes szövegű adatbázisban elérhetőek a Hungaricana Közgyűjteményi Portál adatbázis felületén. Az ún. kétrétegű technológia alkalmazásával lehetőség nyílik a szövegben történő keresésre is.

Elérhetőség: https://library.hungaricana.hu/hu/collection/helyi_lapok_zala_megye

The screenshot shows the Hungaricana website interface. At the top, there are navigation links: HUNGARICANA, Hírek, Adatbázisok, Rólunk, Kapcsolat, english, and Bejelentkezés. Below this is a secondary navigation bar with 'Könyvtár', 'Dokument keresés', 'Böngészés', and 'Jelenlét'. The main content area has a breadcrumb trail: 'Kezdőlap / Helyi lapok, helytörténet / Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár, Göcseji Múzeum (Zala megye)'. The title is 'Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár, Göcseji Múzeum (Zala megye)'. There is a search icon and a list icon. The text describes the collection: 'A Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár és a Göcseji Múzeum kiemelt feladatává kezeli a tartalomszolgáltatást: a helyi tartalmak és információk számbavételét és az elektronikus elérhetőség minél szélesebb körben történő biztosítását.' It lists various publications like 'Balatonudvek (1900-1917)', 'Magyar Pajz (1900-1917)', 'Zala (1945-1953)', 'Zalai Közlöny (1925)', 'Zalai Magyar Élet (1940-1944)', 'Zalai Örszentás (1944-1945)', 'Zalamegye (1882-1910)', and 'Zalamegyei Ujság (1920-1944)'. A small note at the bottom mentions digitalization support from the National Cultural Fund.

The screenshot shows the Hungaricana website interface for a specific collection. The breadcrumb trail is: 'Kezdőlap / Helyi lapok, helytörténet / Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár, Göcseji Múzeum (Zala megye) / Zalamegyei Ujság 1920-1944'. The title is 'Zalamegyei Ujság 1920-1944'. There is a search icon and a list icon. The text describes the publication: 'Zalamegyei Ujság. Politikai napilap, 1918 - 1944, november. Megjelent hetente hatszor. 1923 előtti számai csak töredékben (elhetőek fél) közgyűjteményben. Fennállása alatt a legnagyobb terjedelemben megjelenő napilap volt Zalaegerszegen. Konzervatív, keresztény szemléletű újság volt, melyet Pehm József plébános is támogatott, a kormány intézkedéseit kritikával szemlélő, ellenzéki sajtóteremték.' Below this is a 'Tartalom' (Content) section with a list of issues: 'Zalamegyei Ujság, 1920. február (3. évfolyam, 15. szám)', 'Zalamegyei Ujság, 1920. június (3. évfolyam, 80. szám)', 'Zalamegyei Ujság, 1924. szeptember (7. évfolyam, 222. szám)', 'Zalamegyei Ujság, 1924. december (7. évfolyam, 290. szám)', and 'Zalamegyei Ujság, 1925. február (8. évfolyam, 46-48. szám)'. There is a small link at the bottom right: 'Tudjon meg többet a közzétett tartalomról'.

A digitalizált lapok, amelyek elérhetőek teljes szöveggel a Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár honlapján: <http://dfmk.dfmvk.hu/elektronikus-konyvtar/adatbazisok>.

Zala megyei sajtótermékek adatbázisai

A Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár kiemelt feladatként kezeli a tartalomszolgáltatást. Helyismereti gyűjteményünk pótolhatatlan értékei többek között a helyi lapok bekötött lapszámai.

A Zala-Somogyi Közlöny, a Zalai Közlöny és a Zala című lapok digitalizálását a Halis István Városi Könyvtár valósította meg. A többi lap digitalizálását az Arcanum Adatbázis Kft-vel közösen végeztük el. Az elektronikus feltárás a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával valósult meg és a Hungaricana portálon szabadon hozzáférhető. A Balatonvidék, a Magyar Pajzs (1900-1912), a Zalai Közlöny 1925-ös évfolyama, a Zalamegye lapszámainak digitalizálása a Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtár és a Gőcseji Múzeum közös pályázatában készült el. A Magyar Pajzs (1913-1917), a Zalamegyei Újság, a Zalai Magyar Élet, a Zalai Összetartás és a Zala (1948-1953) digitalizálása 2017-ben a megyei könyvtár pályázatából valósult meg.

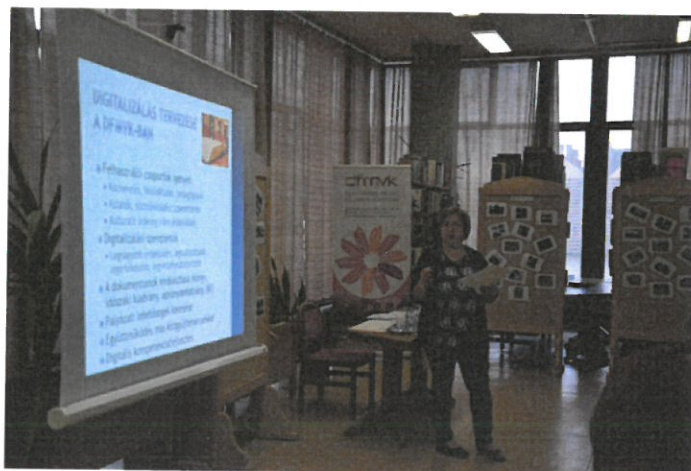
 <p>• Zala-Somogyi Közlöny (1862-1973)</p>	 <p>• Magyar Pajzs (1900-1917)</p>
 <p>• Zalai Közlöny (1874-1945)</p>	 <p>• Zalai Közlöny (1925)</p>
 <p>• Zala (1876-1922)</p>	 <p>• Zalamegyei Újság (1920-1944)</p>
 <p>• Zalamegye (1882-1910)</p>	 <p>• Zalai Magyar Élet (1940-1944)</p>
 <p>• Balatonvidék (1900-1917)</p>	 <p>• Zalai Összetartás (1944-1945)</p>
	 <p>• Zala (1948-1953)</p>

A nyilvánosság számára 2017. június 24-én a Múzeumok éjszakája rendezvényhez kapcsolódóan mutattuk be a pályázat keretében digitalizált lapokat.

A Zalai Közgyűjteményi szakmai napokon, november 6-án Sebestyénne Horváth Margit *A megyei könyvtár digitalizálási tevékenységek, fejlesztési lehetőségek* címmel tartott előadást, amelynek keretében beszámolt a megvalósult pályázatról.

Sajtóvisszhang:

Pánczél Petra. Sajtótörténet és könyvmentés. = Zalaegerszeg, 2017. 24. sz. július 11. 5. p.

Sebestyénne Horváth Margit *A Zala megyei újságok digitalizálása a Deák Ferenc Megyei és Városi Könyvtárban* = Zalai Könyvtári Levelező 2017. 1. sz. 24-26. p.

A pályázat megvalósulásáról szóló beszámoló a honlapunkon a <http://dfmk.dfmvk.hu/palyazatok/nka-palyazatok> link alatt olvasható.

A szakmai beszámoló feltöltésre került a <http://hungaricana.hu/hu/nka-palyazati-beszamolok/> központi működtetésű portálra is.

Köszönjük a támogatást, kérjük a beszámoló elfogadását.

Zalaegerszeg, 2018. február 23.

Kiss Gábor
igazgató

